

การถอดบทเรียนความร่วมมือและสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายการดูแลผู้ป่วยวัณโรค บทคัดย่อ

การถอดบทเรียนความร่วมมือและสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายการดูแลผู้ป่วยวัณโรคแบบครบวงจรของจังหวัดอุดรดิตถ์ ด้วยการสังเคราะห์บทเรียนความร่วมมือและสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายการดูแลผู้ป่วยวัณโรคแบบครบวงจร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพระบบบริการดูแลรักษาวัณโรค โดยใช้กระบวนการประชุมกลุ่มถอดบทเรียน สัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารหน่วยงาน เป้าหมายการถอดบทเรียน ประกอบด้วยเครือข่ายดำเนินงานวัณโรคจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 60 คน ประเด็นการถอดบทเรียน 5 ประเด็นหลักคือ ภาวะผู้นำ ระบบบริการ ระบบข้อมูล การสื่อสารและการมีส่วนร่วม วิถีวิทยาการที่ใช้ถอดบทเรียนแบบเล่าเรื่อง (Story Telling) การทบทวนหลังปฏิบัติการ (After Action Review – AAR) การเรียนรู้หลังดำเนินการ (Retrospect) กิจกรรมสัมภาษณ์เชิงลึกใช้แบบเรียนรู้จากเพื่อน (Peer Assist) จากการวิเคราะห์การถอดบทเรียน พบว่าความสำเร็จของการดำเนินงานวัณโรคจังหวัดอุดรดิตถ์ที่มีผลการรักษาวัณโรคสำเร็จสูงเป็นที่ยอมรับของเขตสุขภาพที่ 2 มาจากการวางรากฐานการดำเนินงานวัณโรคระหว่าง ปี 2551-2552 รวมถึงกระบวนการทำงานและความเข้มแข็งของคณะทำงาน ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ด้านการรักษาเป็นการพัฒนาระบบการรักษาและการเร่งรัดคัดกรอง กลุ่มเสี่ยงวัณโรคส่งผลให้ข้อมูลการค้นพบผู้ป่วยวัณโรคมีจำนวนมากที่สุด ปี พ.ศ. 2554 ซึ่งต่อมาจำนวนการค้นพบรายผู้ป่วยลดลง เพราะกิจกรรมการค้นหาลดลง สำหรับการเปลี่ยนแปลงสูตรยารักษาทั้งสูตรยารวมเม็ด หรือยาแยกเม็ดเป็นการเปลี่ยนแปลงตามแนวทางการพัฒนาสูตรยารักษาวัณโรคแห่งชาติ ด้านการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อวัณโรค มีจุดเด่นด้านนโยบายการให้ผู้ป่วยวัณโรคนอนพักรักษาในโรงพยาบาล (Admit) ในระยะเริ่มการรักษา 2 สัปดาห์แรก ด้านฐานข้อมูลมีการใช้โปรแกรมช่วยในการบันทึกข้อมูล เป็นการดำเนินงานโดยระดับเขตด้านการสื่อสาร ใช้โซเชียลเน็ตเวิร์ค แต่มีข้อจำกัดเฉพาะกลุ่มที่มีศักยภาพในการสื่อสาร ด้านการมีส่วนร่วมพบว่ายังจำกัดอยู่ภายในหน่วยงานสาธารณสุขระดับโรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพบว่ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเฉพาะเรื่องงบประมาณ ซึ่งไม่แตกต่างจากจังหวัดอื่นในเขตสุขภาพที่ 2

คำสำคัญ การถอดบทเรียน ความร่วมมือและการมีส่วนร่วม เครือข่ายการดูแลผู้ป่วยวัณโรค